

Valtuustoaloite lasten ruutuajan ja henkilökohtaisten päätelaitteiden vähentämiseksi kouluissa

Savonlinnan kaupunginvaltuusto 31.3.2025

Liiallinen ruutu-aika vaikuttaa monin tavoin fysiologiaamme ja henkiseen hyvinvointiimme. Erityistä huomiota tulisikin kiinnittää hyvään ergonomiaan ja tauottaa laitteiden äärellä olemista. Päänsärky, niskan ja selän alueen säröt voivat olla merkkejä liiallisesta ruutuajasta, kuten myös keskittymisen haasteet ja ärtyisyys. Liiallinen ruutu-aika voi johtaa silmien väsymiseen, kuivumiseen ja ärsyyntymiseen. Pienillä lapsilla liiallinen ruutu-aika voi aiheuttaa myös silmien kehityksen häiriöitä.

Esi- ja peruskouluikäisten suositeltu ruutu-aika on alle kaksi tuntia päivässä. Tuo aika täyttyy monesti vapaa-ajalla, joten asiaa on tarkasteltava myös koulun näkökulmasta. Koulu ei voi vaikuttaa kotien ruutu-aikaan, mutta opetukseen käytettävään ruutu-aikaan voi. Suosituksista on pidettävä kiinni myös kouluissa.

Suomessa perusopetuksen opetussuunnitelma velvoittaa, että tieto- ja viestintäteknologiaa hyödynnetään opetuksessa läpi koulutaipaleen. Se ei kuitenkaan määrää, että jokaisella lapsella tulisi olla henkilökohtainen päätelaite. Yhteiskäyttökoneiden hyödyntäminen on kestävämpi vaihtoehto niin ympäristön kuin talouden kannalta ja järkevämpi ratkaisu erityisesti alakoulussa. Tämä tarkoittaa sitä, että latauspisteeltä lainataan tarpeen mukaan laitteita. Tällöin laitteita ei tarvita yhtä paljon, laitteet ovat aina määrättyssä paikassa ja varmasti ladattuina, eikä esimerkiksi akku tyhjänä lokerossa tai kotona.

Nykyinen hallitus on päättänyt lisätä tunteja matematiikan ja äidinkielen perustaitojen opetukseen peruskoulun alaluokilla. Oppimistulosten laskun myötä on keskityttävä ensisijaisesti perusasioihin eli lukemiseen, kirjoittamiseen, laskemiseen ja sosiaalisten taitojen kehittämiseen. Käsin kirjoittaminen on myös motorisen kehittymisen kannalta parempi vaihtoehto kuin koneella kirjoittaminen. Tieto- ja viestintäteknologia toimii opetuksen rikastajana, mutta sen määrää on hyvä tarkastella. Myös oppilaiden omien älypuhelimien käyttöä kouluissa rajataan, kuten tähänkin asti.

Edellä mainituilla perusteilla me allekirjoittaneet esitämme, että esi- ja perusopetuksessa Savonlinnan kaupunki noudattaa virallisia ruutu-aikasuosituksia. Vapaa-ajan ruutu-aika on hyvä pitää myös mielessä, joten ruutu-aika kouluissa olisi hyvä olla lähempänä yhtä kuin kahta tuntia päivässä. Lisäksi esitämme, että uusia päätelaitteita hankittaessa vähennämme laitteiden kokonaismäärää eli uusia leasing-sopimuksia ei tehdä yhtä paljon kuin mitä nyt on voimassa. Laitteiden määrän vähentämisestä syntyvä taloudellinen säästö ohjataan oppimisen tukeen, tuntikehykseen tai fyysisiin oppimateriaaleihin.

Tero Juuti, vihreät